

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BdI Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Eveniment

Apară zilnic la orele 8 după amiază.

Note zilnice

A doua conferință ministerială la Cluj, în urma categoricelor declarațiuni făcute de d. prim-ministru Gh. Tătărescu, și de miniștrii provinciilor pe veci aliate la Patria Mamă, a luat caracterul unei mărețe demonstrațiuni de cald și luminat patriotism.

Preciziunile d-lui Tătărescu deosebi, privind „opera de reparare istorică”, prin „promovarea elementului românesc din toate provinciile unite, față de toate clasele și atât în pătura rurală cât și în pătura orașenească”, — cum a spus d-sa, — au prilejuit furtunoase aplauze din partea celor prezenți. Mai cu seamă când primul ministru, vorbind tot despre superioara necesitate a promovării elementului românesc, ce „trebuie înălțuită mai ales în orașele ardelenene, unde politica de persecuție și de desnaționalizare a fost mai dură și unde elementul românesc băștinaș, deși având de înfruntat una din cele mai crâncene acțiuni de asuprire cunoscute în istoria popoarelor, a reușit să-și asigure fără întrerupere existența și drepturile de păstrare”, a subliniat și marele adevăr istoric, rostind următoarele:

„Dela origină și până astăzi, aceste orașe n-au încetat, astfel, o singură clipă să fie și să rămână românești și multe din ele au constituit, de-alungul persecuțiilor, redanele de rezistență în care luptătorii și cărturarii noștri au ținut aprinsă flacăra românismului.”

Regretăm mult că nu-i știm viza dela Paris a d-lui Lamandy, și i-le putem expedia aceste declarațiuni ale șefului guvernului, — căci poate numai așa s'ar hotărî să mai învețe și d-sa puțintică istorie...

Dacă s'ar găsi la Budapesta, desigur că n'ar mai fi necesar să-i indicăm și strada, — fiindcă după debitările de deunăzi, îl cunoaște de-acum toată maghiarimea, socotindu-l „unul de-al lor”...

Că-l așa, n'are decât să se intereseze și Excelența prea mult voiajore, ce scrie presa budapestană pe seama d-sale.

Ba într-o caricatură, a unui cotidian tot din capitala alor ce se tot deșteaptă dar tot terezi rămân, am putut vedea cum vor să și-l păstreze, — or într'un muzeu, or pus în spirit...

A propos tot de domnul Victraș Lamandy.

Gata era să uităm ce-i mai interesant în legătură cu și ducesăvauarea completă ce-a primit ieri, la Cluj, pripițitul istoric, scuze... istoric, — tocmai marele centru al provinciei pe care a suduit-o dumnealui mai mult, cu îndrugările ce i-au

ieșit din gură și mai cu seamă unde le-a grăit.

Un ziar unguresc de astăzi, din Arad (și dacă-i vorba de d. Lamandy trebuie să-l credem, că a fi știind el ce știe)... anunță dimisia ministrului în vilegeatură.

Monitorul unguresc are grijă însă, s'adauge că „grupul H, nu vrea să ia cunoștință de dimisia șefului și... este sigur că dimisia d-lui Lamandy nu va fi acceptată nici de d. Tătărescu”...

Ce spuneam?...

Cum n'o să fie informată presa ungurească, cea mai indicată... despre ce se întâmplă cu d. Lamandy și ce vrea d-sa, până n'cele mai mici amănunte.

Numai că alți admiratori ai d-lui Lamandy, — membri activi ai grupului H, — cred și danșii... că totuș d. Lamandy va fi remaniat!

Dinu I. Ștefan

Stărtecuș

D. încăminstru Lamandi și-a găsit vrednici avocați. Ziarele ungurești se întrec în elogii la adresa aceluia care — la vremea sa — a fost avocatul lor chiar în parlament. Ba unii își dau toată silința să dovedească înruditarea directă a d-lui Lamandi cu... strămoșii lui Traian și Decebal.

Cât zel! Nu știu cum mi-a venit să mă întreb între ce crișalide ale tainicei naturi ar fi rămas pe veci ascuns acest zel, dacă d-lui Lamandi i-ar fi dat în gând să injure ungureștii?

Dar pe lângă acest zel, în editoriajul de Sâmbătă al lui Aradi Közlöny, un anume Nandor — după teoria lui — Violonțistul se rupe, se frământă, se sbate, se muncăște, se ncarcă n'proprietățile pieioare, se odărește, se cabrează, se nărtădă, bate câmpii, sofistichează, îndrănește, se obrăznicăște chiar, iar mai deruiază și se pierdă pentruca la urma urmei să ajungă la cea mai stupidă dintre concluzii, adică la nici o concluzie, ci „...et nascitur mus...”.

Vrea adică acest Hegedüs, der Violiner, le Violonieur, il Violonisto, the Violonist, Violonistul să dovedească — după ce spune că mai toate orașele din întreaga Românie sunt strădine — că d. Lamandi este român sadea și chiar de-ar fi grec sau oiangru ungar, ar putea fi tot atât de bun român, cum este Pogácsás, Cherecheș, Erdős, sau Selez din Satu-Mare...

Credem și noi!... Dar să ne dea voie d. Hegedüs să rădem cu poftă de articolul d-sale...

D. Călin

Revizionism »pacific«...

Se vede din destănuirile pe cari le publicăm în altă parte a ziarului cât de pacific e revizionismul unguresc, cât ajunge vorba lui Gombës și-a lui Bethlen. Nu le-ar păsa grofilor să piară optzeci de procente din popor, numai pământuri să aibă, nu le-ar păsa revizionistilor măcar să se incendieze globul: doar el să scape!

Dar un om sănătos nu poate admite acest non-sens care se cheamă revizionism: nici măcar pacific de-ar fi. Căci, ce vrea în definitiv acest revizionism? Să reducă la zero toate stipulațiunile tratatelor de pace, să nesocotească hotărârile cari s'au impus în urma unui măcel

mondial de patru ani, să dea cu piciorul tuturor jertfelor mari făcute în numele dragostei de patrie, de libertate și de dreptate. Ce-ar zice orfanii, ciungii, schiopii? Morții s'ar scula din atâtea morți improvizate la repezeală, să strige că nu pot lăsa ca moartea lor să fi fost gratuită. Au luptat, au stat în față cu moartea de zeci de ori până ce n'au mai putut scăpa de ea, și-acum să vie niște ahtiați după desfrâu cari nici n'au fost pe front, să ceară lumii ca jertfa lor să fie uitată, să i se șteargă semnificația?

Dar chiar dacă am admite că morții sunt morți și tac, iar mutilații, mari și mici, au

uitat unde și pentruce le-a fost stălcit trupul, dreptatea e potrivită cu firea și nici dacă jumătate de lume ar vrea s'o înăbușească prin revizionism, ea-și face drum, învinge, triumfă. Iar starea de lucruri stabilită prin tratatele de pace, a fost stoarsă lumii de către această dreptate.

Și-apoi, crede cineva că printr'un nou războiu provocat de revizionism — căci un revizionism pacific nu poate exista — va duce la multu mirea tuturor? Nu se vor naște oare alți revizionisti? Și la ce bun, când împărțeala firească și dreaptă e cea actuală?

Primul ministru la Cluj

Însoțit de mai mulți membrii ai guvernului d-sa a vizitat noul palat al Academiei Teologice unite, apoi a participat la o conferință la Prefectură

Discursul domnului G. Tătărescu

Cluj, 29. — Eri dimineață la orele 8,10 a sosit la Cluj d. prim-ministru Tătărescu însoțit de d-nii Inuleț ministru de interne, Nistor, ministrul muncii, V. Sasu, ministrul agriculturii, Valer Roman, Alex. Lapedatu.

Pe peronul gării oaspeții au fost întâmpinați de d-nii Valer Pop, G. Leon, general Moțes, P. S. S. Episcopul Iuliu Hossu, prefect Dunca, precum și de șefii autorităților.

Întreaga asistență s'a îndreptat spre Academia Teologică română-unită. În sala festivă P. S. S. Episcopul Iuliu Hossu a rostit o cuvântare arătând munca ce au depus pentru a se crea un institut de cultură superioară pus în slujba lui Dumnezeu. Palatul Academiei Teologice este o nouă temelie

pentru consolidarea românismului în Ardeal.

A răspus d. G. Tătărescu, care a subliniat valoarea noului lăcaș de învățământ superior și a arătat, că guvernul s'a simțit dator să contribuie cu toate puterile lui, ca această operă să fie desăvârșită.

Întreaga asistență a vizitat o parte din sălile Academiei Teologice, după care s'a servit un ceain, la care au participat toți miniștrii prezenți, autoritățile civile și militare, precum și toți oaspeții din Capitală.

La orele 10 a început conferința la Prefectura județului.

Aici au luat cuvântul d-nii Lapedatu, Inuleț, Nistor și G. Tătărescu primul ministru care a spus următoarele:

Declarațiile primului ministru

Participarea la acest stat a oamenilor de numele cărora se leagă unitatea Basarabiei și a Bucovinei, precum și declarațiile ce s'au făcut aci, transformă această manifestare regională într-o manifestare cu caracter național, care îmbrățișează aspirațiile românismului de pretutindeni.

Sunt fericit că îmi este dat să prezidez o asemenea demonstrațiune, care sfarmă cercul preocupărilor de partid — și luând proporțiile unei afirmări de conștiință, constituie răspunsul final al tuturor campaniilor de ură și atătare, care dincolo de hotarele noastre, au căutat în decursul acestui an să întârească curentul revizionismului.

Reacțiunile împotriva acestui curent sunt necesare și avem datoria să ținem treaz sufletul țării, împiedecând să alunecă pe panta unei

tată fie de un act de recunoaștere, fie de un act de abdicare.

pasivități, care ar putea fi interpretate ca fiind o recunoaștere a dreptății, care se reazimă pe interesele materiale, să opunem revendicările care se reazimă pe drepturile imprescriptibile ale popoarelor, iar celor mai îndrăzneți, care ne amenință cu forța în slujba silniciei, să opunem calmul biruitor al celor care reclamă forța în slujba dreptății.

Această manifestare era necesară. Și în anul care se încheie a răsunat în atâtea împrejurări strigătul de sfidare și de provocare: „Revizuiți frontierele”. De aci, din această cetate, inimă a Ardealului, noi răspundem în numele unui Neam întreg: „Revizuiți întâi conștiințele!”

Revizuiți-vă conștiințele — le veți

găsi împovorate de o mie de ani de constrângere făcută pentru a silii sufletul unui popor. Revizuiți-vă conștiințele — le veți găsi încărcate de remușcările sădite de suspinele celor cari s'au stins în temniți ori au pățimit pe roată, fiindcă au voit să-și păstreze limba și pământul lor. Revizuiți-vă conștiințele voastre și apoi vedeți dacă mai puteți încerca să revizuiți frontierele noastre.

Frontierele noastre nu sunt frontiere convenționale, ci frontiere înălțate de un popor, deosebit prin forță brută de toate drepturile sale, a așteptat zece veacuri ziua eliberării.

Frontiere eterne — eterne cât și dreptul și dreptatea și care nu se pot clinti decât în ziua în care ar muri și dreptul și dreptatea.

De aceea, acelora care ne reclamă orașe și pământ, noi le răspundem: „nici un suflet și nici o brazdă, iar aceloră, care ne propun schimburi și târguiești, noi le răspundem cu lozinca generației noastre, sub îndemnul căreia armata Regatului a trecut munții: „ori toți într-o țară, ori toți într'un mormânt!”

Afirmarea acestor credințe, a acestor simțăminte, a acestor voințe, este necesară ori-decâteori acțiunea revizionistă depășește — așa cum a depășit în ultimul timp — marginile îngăduinței și se transformă în acțiune de tulburare a păcii dintre popoare. Această afirmare cade în sarcina tuturor conștiințelor românești, dar cade mai ales în sarcina partidului nostru, care a fost instrumentul de înfăptuire a poruncilor istorice și revendică în fața ei (Continuarea în pagina III-a).

Să se nimicească oficiile de propagandă revizionistă din Ardeal

În Ardeal ziaristii, ca și politicienii, sunt „majoritari” și „minoritari”.

Menirea celor dintâi este de-a contribui la soluționarea diferitelor probleme de interes public și de-a răspunde bărfelilor cari cad ca ploaia din partea cetățenilor minoritari și-a fraților acestora de peste hotare, în timp ce ziaristii minoritari au o singură țintă: de-a ține treaz sentimentul de ură în contra elementului dominant, prin bărfirea a tot ce-i românesc.

Agitatorii maghiari, improvizați în ziaristi, au de luptat deci într-o singură direcție și fac uz de cele mai rafinate mijloace, reușind mai întotdeauna să inducă în eroare autoritățile și cenzorii.

Nenorocirea cetățenilor Ungariei de azi se datorește politicii dusă de magnații acestei țări. Înainte de război situația era la fel și în Ardeal. Locuitorii însă nu-și dădeau seama de unde vine răul, ci se obicuiseră cu paraziții cari le sugeau vlagă. Cei cari cutezau să cătească erau reduși la tăcere. Cu șasesprezece ani în urmă teroarea magnaților se exercită în Ardeal, așa cum se face azi peste Tisa.

De îndată ce România a fost repusă în drepturile ei, după pacea dela Trianon, magnații unguri și agitatorii din slujba lor au deslanțuit un nou val de teroare pentru a-i preveni pe toți cetățenii Ardealului asupra urmărilor (?) ce le va avea și cel mai mic act de supunere față de noua orânduire.

Ce-a urmat se știe: refuzul funcționarilor de-a depune jurământul de credință față de Statul român și încăpățânarea de-a nu învăța limba oficială.

Au trecut ani, după ani și lucrurile tot așa au rămas cum s'au stabilit — în conformitate cu istoria — la Trianon.

Dar acum răbdarea românească a început să se termine, iar funcționarii minoritari au fost obligați să învețe limba statului. Natural că — după atâția ani de trândăvie — nu le-a prea venit la socoteală, și au început a se plânge, că sunt persecutați.

A fost tocmai ceiace așteptau agitatorii magnaților, pentru a umple coloanele ziarelor cu infamii la adresa elementului dominant.

Ajutoarele

Situația aceasta a fost însă și mai bine speculată la Budapesta, iar oficialitățile ungare au găsit că trebuie să pompeze fonduri și pentru fițiucile din Ardeal dându-le astfel posibilitatea de-a „ac-

tiva” întru menținerea stării de spirit inaugurată. Fondurile acestea au fost repartizate și s'au dat fițiucilor ungurești din Ardeal sub diferite forme. Unele ziare au primit mașini rotative pe un preț derizoriu, motivându-se că sunt „uzate”. În realitate erau rotativele oficiosului guvernamental „Pesti Hir-lap”, înlocuite cu altele plătite tot din fondurile de propagandă. Alte gazete au primit merite înserate de ale birourilor de turism dela Budapesta, au organizat — în contul aceluiași birouri — excursii în capitala Ungariei, etc.

Or, cum în ultimul timp, datorită strigătului de alarmă dat de presa românească, asemenea afaceri nu se mai pot face, fițiucile iredentiste, cari duc dorul fondurilor dela Budapesta, au început prin a arăta că turismul înseamnă un izvor de bogăție pentru țara noastră și că ar trebui reluat sistemul trenurilor „filleres”.

Așa scrie și faimosul Zima Tibor în numărul de Crăciun al lui „Erdélyi Hir-lap”.

Fericirea pe care ne-au adus-o „filleres”-urile nu am uitat-o și n'o dorim. Dar că domnul Zima ar avea nevoie de niște pengő pentru ziarul său, nu ne indoim.

Și desigur că știe omul ce vorbește, căci și-a aranjat el afacerile din vreme. Numărul de Crăciun al lui „E. H.” așa cum a fost ticluit, ar fi o afacere mănoasă pentru Zima în cazul când „valahii” ar înțelege odată necesitatea filleres-urilor”.

Colaboratorii

Intreg ziarul e scris de către contrații dela Budapesta ai lui Zima, în așa fel că nu s'au neglijat cătuși de puțin interesele revizionistilor budapeșteni. Se face într'un mod atât de rafinat legătura între ungurii ardeleni și cei de peste Tisa, încât chiar și cei cari cunosc intențiile magnaților și soarta pe care aceștia ar rezerva-o celor două milioane de unguri ar-

deleni, sunt apucați de nostalgia vremurilor apuse.

Iată de pildă cum scrie ziaristul Hunyady Sándor din Budapesta, în coloanele lui „Erdélyi Hir-lap”:

Nostalgia

— Spuneți celor de acasă (celor din Ardeal n. n.), că dorul după pământul strămoșesc mă îmbolnăvește. Sufletul meu întreg este acolo, acasă (?) în Ardeal. De multe ori iau drumul spre gară pentru a mă întoarce acasă, dar din ce să trăiesc acolo? Sufletul nu-mi poate fi decât acolo unde am copilărit și unde am trăit cele mai frumoase zile din prima tinerețe, dar ce pot face?

— Ziaristul, scriitorul budapeștan trebuie să scrie ceiace i se cere de către editor. Aici totul e comercializat. În Ardeal însă a-și scrie ceiace simt, ceiace gândesc.

Înțelegeți aluzia: dacă acest domn Hunyady „ar fi” putut rămâne în Ardeal, ar fi devenit un scriitor distins, dar așa, „obligat” să trăiască la Budapesta, genialul scriitor a căzut victimă mercantilismului editorilor din capitala Ungariei.

Totodată lasă să se înțeleagă că șederea sa în Ardeal și-ar avea rostul numai dacă ar putea scrie ceiace gândeste, lucru care — vrea să spuie — nu-i cu putință în România.

Hotărâți-vă: toleranța românească a în'recut orice limită. Oficinile de propagandă iredentiste activează nestângherite. Și acest fapt prejudiciază propășirea Statului român și face imposibilă apropierea elementului minoritar de cel dominant.

Ori, ne întrebăm, pentru ce aceste două înfăptuiri să se producă, nu este mai nimerit a se nimici câteva vipere pe cari continuăm să le încălzim la piept?

Folosiți bateriile „Galvani”

La Neteu cârnățar, Piața Avram Iancu 17.

puteți cumpăra, pentru Anul Nou, carne de purcel, șuncă fiartă și mezeluri, cu prețuri modeste.

Berăria Azuga

de sub conducerea d-lui

Trăian Givulescu

Mâncări calde și reci, aperitive și băuturi excelente

ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 50.

De Anul Nou! Purcel

Carne de vită I, vițel, porc, șuncă de Praga, mezeluri delicioase și cârnaț „ala-domo” dela măcelăria și cârnățaria lui

Iosif Eisele

Arad. Piața Avram Iancu 18. Pentru Anul Nou carne de purcel și cele mai excelente cârnuri pentru friptură.

Parastasul pentru Ioan Gh. Duca

Sâmbătă, 29 Decembrie în catedrala ort. rom. s'a oficiat un parastas pentru odihna marelui dispărut Ioan Gh. Duca, de către P. S. Sa Episcopul Grigorie, înconjurat de un sobor de preoți.

După oficierea parastasului P. S. Sa într-o scurtă cuvântare a arătat meritele marelui defunct.

Intre altele zice P. S. Sa: „Precum candela dela Sinaia va arde veșnic așa se va păstra amintirea marelui defunct, în sufletele noastre. El ne lasă spiritul de ordine și liniștea sufletului său.

A trăit veghiind la flăcările celor două evanghelii: naționalismului și a țării. Dar n'a fost lăsat ca până la adânci bătrânețe să lucreze la consolidarea sufletului românesc”.

În încheiere P. S. Sa spune: „Biserica se va ruga pururea pentru sufletele celor mai vajnici apărători ai țării”.

Asistența la acest parastas a fost foarte numeroasă.

Direcțiunea librăriei „Cultura”, din Arad, urează onoratiilor săo clienți ca Anul Nou, 1935, să le aducă spor la muncă și fericire!
La mulți ani!

Japonia denunță tratatul naval

Washington. — D. Saito, ambasadorul Japoniei, a informat azi departamentul de stat, în mod oficios, că va notifica Sâmbătă, oficial, denunțarea tratatului dela Washington de către Japonia.

Anglia arbitrajă a Europei

Londra. — D. Wikham Steed analizează într'un articol din revista „The Fortnightly” situația europeană și cea mondială, ajungând la concluzia că riscul unui război. — oricât de depărtat ar fi el — ar fi redus în mod considerabil, dacă Anglia și-ar defini dinainte atitudinea pe care ar urma să o ia în cazul unui conflict european.

Rusia va cere expulzarea lui Trozki din Franța?

Varșovia. — Ultimele știri sosite din Moscova atribuie lui Stalin, președintele Uniunii Republicilor Sovietice, intenția de a cere guvernului francez expulzarea lui Trozki.

Această cerere ar fi motivată de bănuiala că Trozki ar fi amestecat în asasinarea lui Kirow.

D. Cotruș la Arad

D. A. Cotruș, atașat de presă al României la Varșovia, a petrecut zilele de Vineri și Sâmbătă la Arad, unde a avut de aranjat chestiuni familiare.

Vizita d-lui A. Cotruș la Arad a pricinuit o bucurie deosebită citorva ziaristi și scriitori locali, prieteni personali ai eminentului poet, de pe vremea când și d-sa făcea ziaristică în Arad.

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:

Privighetoarca

Vienci

Martha Egger

Reprezentările a orele 5, 7.15 și 9.15
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

Douglas Fairbanks, Merle Oberon

Viața particulară a lui

Don Juan

Reprezentările la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Taxele de intrare: Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv timbrul aviației.

CORSO

Premieră!

La orele 3 cu prețuri reduse
La crele 5, 7 1/2, 9 1/2
Filmul de mare succes

În cânt

Iubirea mea

cel mai bun film al lui

Josel Schmid

Vine: Căsătoria englezească operetă cu tenante Milla Adolf Wohlbruck și Geor Alexander.

URANIA

Programul de azi:

la orele 5, 7 1/2 și 9 1/2.

Frontul de fier

Karl Ludwig Diehl, Brigitte Horney, Hermann Spielmanns

ELISABETA

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

CIRCUL în flăcăr

Cea mai reușită montare mică a timpului cu **Joe Cook, Louise Fazenda, William Collier, Joan Peers.**

Inceputul la 5, 7 1/2 și 9 1/2
Inceputul în sărbători la orele 3, 5, 7 1/2 și 9 1/2.

Prețurile: 18, 16 și 11 lei inclusiv toate taxele. Matineu tot

Ungaria vrea război

Pregătirile Ungariei pentru un nou război sunt examinate cu îngrijorare într-o corespondență din Belgrad, publicată de ziarul „Echo de Paris”.

Corespondentul face destăinuiri senzaționale asupra înarmărilor clandestine ale Ungariei și asupra concentrării de trupe asponate de guvernul maghiar imediat după atentatul dela Marsilia.

„Cabinetul Gömbös—Kánya, scrie ziarul, prizonier al grupărilor revizioniste Pesz și Move, al căror președinte de onoare este însuși generalul Gömbös, a luat unele măsuri grave cari, cu toată cenzura, au fost repede cunoscută în Jugoslavia, unde au produs o adâncă impresie.

Ungaria a mobilizat

„Pentru întâia oară dela război încoace Ungaria a procedat la o încercare de mobilizare parțială care, începută cu câteva zile după atentatul dela Marsilia, a continuat într-un ritm progresiv până după votarea rezoluției dela Geneva. O parte din rezerviștii cari aparțin mai ales organizațiilor militare camuflate ca Levente și Move, au fost chemați sub arme în formațiuni auxiliare ale jandarmeriei, poliției și garzilor vamale. Efectivele jandarmeriei au fost mărite dela 21 la 60 de companii, rezervele aceleiași formațiuni dela 34 la 60 companii.

„Toate aceste forțe au fost concentrate aproape exclusiv în județele Seghedin și Debrecin. Organizarea acestor unități este exclusivă militară: companiile formează batalioane ca și la trupele regulate, fiecare batalion având trei companii și fiecare companie având un detașament de mitraliere ușoare.

Arsenalul lucrează

„Pe de altă parte, o activitate febrilă domnea și domnește încă în arsenale, cum este cel din Erkenny, în fabricile de tunuri, în uzinele de puști și mitraliere din Budapesta și Avar y. Casa

Manfred Weiss & Comp. posedă în capitală și în sucursalele sale din provincie rezerve considerabile, în afară de depozitele armatei. În felul acesta, Ungaria mărește zilnic vechea rezervă de arme de fabricațiune germană, rămasă din timpul războiului, a care se adaugă furniturile pe care i le-a livrat Italia de 6 ani încoace.

„Este oare necesar — scrie „Echo de Paris” — să mai amintim episoadele caracteristice ale mitralierelor dela St. Gothard și ale vagoanelor cu arme dela Hirtenberg?

Incepând din Octombrie, casa Manfred Weiss & Comp. a primit la fiecare două zile expedieri făcute prin Austria de casele germane Siemens Schukert, A. G. Farben, Berlin-Karlsruhe Maschinen A. G., Gebrüder, Stumm, Opper și Adler-Werke. Aceste transporturi conțin mai ales furnituri pentru unități tehnice, automobile cu piese detașate și „material agricol”, care în realitate este material de artilerie.

Sucursala din Budapesta a Casei Siemens Schukert, care fabrică aparate de radio, de telefon etc., a cerut centralei din Berlin să-i trimită tehnicieni și muncitori calificați pentru a putea executa noile comenzi făcute de guvernul maghiar, cu condiția ca să fie executate „cât mai urgent”.

Război!

Corespondentul lui „Echo de Paris” scrie că Ungaria pregătește un nou război, pentru a-și lua revanșa și a reface vechea Ungarie. „Revizionismul pacific” este doar o mască. Franța nu trebuie să ia în serios frazele d-lor Gömbös și Kánya, care sunt un simplu paravan. După acest paravan, incheie corespondentul, se ascunde adevăratul revizionism: revizionismul înarmat până în dinți al Germaniei și al sateliților ei, care va țări Europa într-o nouă conflagrație.

Complotul terorist din Rusia

Moscova. — Presa publică azi actul de acuzare întocmit de parchetul Tribunalului suprem în afacerea asasinării lui Kirov. Actul de acuzare stabilește împrejurările în care s'a săvârșit crima și indică pe organizatorii atentatului.

„Isvestia”, într-un editorial, comentând actul de acuzare, subliniază că instrucția a stabilit caracterul politic al acțiunii teroriste. Conspiratorii s'au recrutat din rândurile fostei opoziții înfățișată pe vremuri de Troțki și Zinoviev, din elemente contra-revoluționare și din rândurile gardiștilor albi. În urmărirea scopului, orice diferență între toți aceștia a dispărut.

„Pravda” constată că organizația teroristă a intrat în legături cu consulul unei puteri străine dela care primea bani, dând în schimb informații cu caracter de spionaj.

În toată țara se țin mii de intruniri în care se cere ca toți uneltorii și participanții la crimă să fie împușcați.

„Pravda” adaugă că Uniunea Sovietică nu va permite pe teritoriul ei o filială a „Asociației adevăraților ruși”.

Permisele ziaristilor pe c. i. r.

Valabilitatea permiselor de liberă circulație pe cfr. ale ziaristilor a fost prelungită până la 31 Ianuarie 1935.

În privința permiselor date administrațiilor de ziare nu s'a luat până în prezent nici o hotărâre.

Primul ministru la Cluj

(Urmare din pag. I-a).

răspunderea îndrumării acțiunii politice și războinice care a pregătit întregirea Neamului nostru.

Se continuăm, deci azi ca și ieri să ne facem datoria.

Naționalism intranșigent!

Să ne facem datoria la frontiere, dar să ne facem datoria și înduntru lor, practicând în toată viața Statului comandamentele politice naționale. În executarea acestei politici să ne îndeplinim datoria față de provinciile obștine, desăvârșind, cu un ceas mai curând, ceea ce am numit în programul nostru opera de reparare a nedreptăților istorice.

Ce este această operă? Ea a fost definită în toate programele de guvernare ale Partidului Național Liberal;

Cetăți de rezistență

Această operă de promovare a elementului românesc trebuie îndeplinită în toate provinciile unite, față de toate clasele și atât de pătura rurală cât și în pătura orășenească.

Ea trebuie îndeplinită mai ales în orașele ardelen, unde politica de persecuție și de desnaționalizare a fost mai dură și unde elementul românesc hăstinas, deși având de înfruntat una din cele mai crâncene acțiuni de asuprire cunoscută în istoria popoarelor, a reușit să-și asigure fără întrerupere existența și drepturile de stăpânire.

Dela origine și până astăzi aceste orașe n'au încetat, astfel o singură clipă să fie

multe din ele au constituit, dealungul persecuțiilor, redanele de rezistență în care luptătorii și cărturarii noștri au ținut aprinsă flacăra românismului.

De sigur, această acțiune de promovare — zicem cu prilejul aceluiași act declarativ — nu va fi făcută prin stărbirea drepturilor celorlalte elemente conlocuitoare și nu printr-o politică de agresiune, ci numai printr-o acțiune continuă și fermă de ajutorare și de ocrotire a elementului românesc, făcută în cadrul legilor și îndrumată de spiritul de conciliere care trebuie să stea la baza politicii noastre de Stat.

Astfel fixam prin acea declarație cadrul politicii noastre naționale în fața uneia din marile probleme ridicate de actul Unirii.

Dar primatul crezului național nu s'a manifestat numai în declarațiile noastre, ci și în actele guvernării noastre atât în politica provincială cât și în politica generală a Statului.

Politica națională, în primul rând — legea conversiunii datoriilor, al cărei principal obiectiv a fost desrobirea pământului țărăniimii noastre de sub jugul datoriilor, politică națională — legea pentru protecția muncii românești, politică națională — legile de reorganizare a învățământului cu așezarea la temelie lor a intereselor naționale, politică națională — jertfa făcută în aceste ceasuri de sărăcie pentru cultura românească, politică națională — măsurile legale administrative, cari asigură accesul elementului românesc la conducerea orașelor și a administrațiilor locale, politică națională — încetarea controlului străin asupra finanțelor țării, politică națională — toate actele de guvernare și de administrare pe care el-am săvârșit dela venirea noastră la conducere și până astăzi. Politică națională, în sfârșit acțiunea ce săvârșim azi pentru în-

ea a fost definită și de acest Guvern prin actul declarativ ce am făcut aci, în Cluj, în ziua de 2 Mai al acestui an.

Iată ce spuneam atunci:

„Soluțiunile ce vom da problemelor Ardelen vor forma laolaltă ceea ce Partidul nostru a numit opera de reparare istorică. Opera aceasta de reparare a tuturor nedreptăților lăsate moștenire de istorie, trebuie săvârșită cu hotărâre pe toate tărâmurile vieții economice, culturale și sociale până ce elementul românesc din acest finit va fi ridicat, sub acest înțeles aspect la rangul pe care trebuie să-l dețină „elementul majoritar într'un Stat național. Formarea unei puternice burghezii românești în Ardeal este un imperativ cu caracter național, care trebuie însușit de toate partidele și a cărui executare trebuie urmărită de toate Guvernele”.

zestrarea armatei. Să lămurim puțin această acțiune.

Armată dar și jertă!

Suntem un popor definitiv încredințat politicii de pace. Socotim pacea supremul bun, socotim războiul supremă catastrofă. Nu avem nimic de răvnit altor popoare și de aceea nu vom fi niciodată agresori, de aceea vom fi întotdeauna alături de apărătorii păcii.

Dar pacifismul nostru nu trebuie să adormă vigilența noastră și nu trebuie ca realismul nostru să fie alungat de o politică isvorită dintr'un acces de iluzii și de himere. Și apoi să nu uităm că niciodată au fost mai active decât în acest ceas.

Iată de ce, azi, când în atâtea țări se acumulează materie inflamabilă, întărirea armatei trebuie să fie problema dominantă a acțiunii noastre de guvernare. Toate celelalte probleme ale vieții de Stat trebuie trecute pe planul al doilea față de necesitatea de a da forțelor noastre de apărare înzestrarea și organizarea reclamate de amenințările vremurilor.

Acțiunea aceasta trebuie desfășurată grabnic pentru a câștiga timpul pierdut. Am zis timpul pierdut. Nu voesc să acuz pe nimeni, dar sunt silit să constat că ultimele guverne nu au știut sau nu au putut acorda acestei grave probleme interesul cuvenit. Și, apoi, s'au făcut sistematic, prea multe invenții somptuase și prea puține investiții de apărare: azi suntem o țară cu prea multe cazinouri și cu prea puține cazărmi.

O trezire la realitatea brutală se impune.

Să o facem. Să o facem la timp. Totul pentru armată. Acest imperativ va domina toate preocupările noastre.

Pentru a satisface marile nevoi

ale armatei am întocmit un program de înzestrare.

Acest program înseamnă noi sacrificii bugetare, pentru a le acoperi vom ce jertfe noi țării și credințat că țara va înțel și țara ni le va acorda. Fiecare an trebuie să de-năm pentru înzestrarea armatei cel puțin două milioane de peste ceea ce îi alocăm azi.

Vom legifera imediat după redeschiderea Parlamentului această nouă contribuție, oricât ar fi de grea: ea trebuie să fie executată, această primă asigurare a frontierelor noastre va trebui să fie regulat plătită.

Iată, domnilor, politica noastră națională în acțiune. Și acum am intrat în cel de-al doilea an de guvernare. Anul întâiu a fost anul conversiunii datoriilor, anul al doilea va fi anul întării armatei.

Văd acest al doilea an mai ușor de străbătat decât anul cel dintâiu, atâtea din dificultățile ce se înșirau ieri înaintea noastră sunt azi în urma noastră.

Știu că în față ne stau încă grave probleme care așteaptă soluționare, dar sunt conștient de amploarea greutăților, sunt tot atât de conștient de valoarea prilor noastre de realizare. Mai știu, apoi, că patim ambițiile, resentimentele, esc în jurul nostru, că să prindă corp, nu ne va sa, însă impresionati de valorile agitațiilor nici să ne lătmare fătise sau oca-

În ceea ce m'aprevise ști să înving toate obstacolele ce voi întâli în calea guvernării noastre și, atâ timp cât voi fi susținut de crederea Suveranului și de încrederea partidului, voi rămâne la postul de mare și grea răspundere — sigur de drumul meu, sigur de biruința finală.

La urmă de tot, ia cuvântul d. Ștefănescu-Goanș, rectorul universității, spune, între altele:

„Sunt în asentimentul tuturor când aduc mulțumiri guvernului, care în aceste momente grele aduce un cânt de liniște și de încredere în forțele tuturor. Nică greutate nu poate fi fără ca poporul nostru să n'o poată învinge dacă există unitate de vederi și încredere în forța tuturor.

D-ns. ati adus acest cuvânt de încredere, care constituie un îndemn pentru o încredere constructivă, pentru ca dința ce a animat poporul nostru de atâtea veacuri, triumfe”.

Banca de Scout din Timișoara a deschis o sucursală la București

Banca de Scout din Timișoara — una dintre instituțiile bancare cele mai solide și serioase din Banat — și-a deschis de curând o sucursală în București. Sucursala Băncii de Scout a început deja operațiile în Capitala țării, abordând toate ramurile de afaceri economice și financiare.

Extinderea Băncii de Scout timișorene asupra pieții din Capitală și din vechiul regat este fructul muncii d-lui director general Oscar Kubiesck, care a știut să-și conducă cu multă prudență și prevedere toate întreprinderile bancare și

industriale fondate de d-sa. Căcătății d-sale, prudenții și tactului care-l caracterizează, se datorește împrejurarea că în timp ce alte instituții bancare și industriale din Banat ajung în impas — cu motivarea „crizei generale”, care de multe ori poate fi și pretext, când nepriceperi sau manopere nepermise — întreprinderile fondate de Banca de Scout sunt în plină prosperitate, iar banca cără le alimentează își extinde câmpul de activitate și, implicit, își mărește volumul de afaceri.

De Anul Nou! Purcel!

Carne de vită I, vițel sugaci, porc, șuncă de Praga, cârnați de casă și mezeluri mai estin la firma

C Z M O R
A rad, Str. Meșianu 3.

Curmarea revizionisului

Se dau asigurări, că în urma tratatelor duse la Roma de d. de Chambrun, ambasadorul Franței, a intervenit un aranjament satisfăcător în ceea ce privește chestiunile coloniale. Noul statut al italianilor din Tunis va fi o soluție de compromis: în Franța relativă la deonalitate nu va fi aplicarea italianilor încă 10 ani de la încheierea acordului.

De la centrul Africii, Franța va acorda Italiei o rectificare de frontieră, până la poalele masivului Tibesti, dar nu va lăsa lacul Cead, pentru a nu se curma legăturile feroviare cu coloniile franceze din Africa.

La Marea Roșie, Italia va renunța la pretențiile sale

inspre Djibouti (escală franceză inspre Extremul Orient și Madagascar), dar va avea în schimb o compensație inspre Obok. Asupra participării italiene la calea ferată spre Adis-Abbeba, necesară Italiei pentru politica sa în Etiopia, vor mai fi discuțiuți, ca și asupra parității navale.

Toate aceste concesii, Franța nu le va face însă decât pentru o înțelegere cu Italia pe continent. Ele au de scop să curme revizionismul și să creeze un modus-vivendi între Italia și Mica Înțelegere.

Călătoria d-lui Laval în Orient este prefața operii de conciliațiune ce se va începe la Roma scrie d. Romulus Dianu în „Curentul”.

Negocieri pentru încheierea unui pact în șase

Ziarele reiau informația dată de „Daily Telegraph”, anunțând că negocieri ar fi în curs în diverse capitale europene în vederea încheierii unui pact în șase. Acest pact ar cuprinde Italia, Franța, Germania, Jugoslavia, Ungaria și Cehoslovacia în scop de a asigura independența și integritatea teritorială a Austriei.

Condamnarea asasinilor lui Kirow

Tribunalul militar din Leningrad a încheiat dezbaterile principale în chestiunea asasinării lui Kirow. Prin sentință, Nicolayev și cei trei sprezece tovarăși ai săi au fost condamnați la moarte. Sentința a fost semnată și de Stalin, dar nu va fi publicată decât după executarea ei.

Informațiuni

Dacă vrei să petreceți bine la reveillon luați bilete pentru reprezentarea dela 9 și 11 ore la cinematograful „Corso”!

Se studiază modificarea legii pensiilor. Nu se știe încă în ce sens.

Faimoasa și misterioasa asociație Ku-Klux-Klan și-a anunțat reapariția în statele sudice ale Americii. Scopul ei se spune este exterminarea negrilor din America.

Orarul magazinelor, prevede de Anul Nou ca Duminică să se țină repaus duminical, dar în seara de Silvestru magazinele vor putea fi deschise cu o oră peste ora obișnuită. Marți, în ziua de Anul Nou e repaus duminical.

Societatea hipică Arad aduce la cunoștință că Marele bal anual va avea loc în ziua de 2 Febr. 1935 orele 22 în saloanele restaurantului și cafenelei „Dacia”.

Informațiuni zilnic între orele 9—12 la Secretariatul Societății (maiorul A. Mițache). Telefon 5-64.

Kremlinul cere Franței extradarea lui Trotzki

Paris. — Presa franceză este informată că Kremlinul va cere dlui Pierre Laval, extradarea lui Trotzki, ca unul ce a uneltit pentru asasinarea lui Kirow.

Se pare însă că Franța va refuza politicos cererea Sovietetelor.

O nouă organizație hitleristă în Austria

Viena. — Se anunță din Linz că în localitatea Lambach din Austria de Sus poliția a descoperit o nouă centrală național-socialistă.

Au fost arestați 6 membri ai acestei organizații, printre care se află și un curier care făcea naveta între Lambach și localitatea Passau din Bavaria.

Se crede aproape sigur că această centrală primea anumite subvențiuni direct din Germania.

În jurul complectării comisiei interimare a municipiului Timișoara

— Atitudinea presei maghiare —

Comisia interimară a municipiului Timișoara, după cum se știe, s'a descompletat prin demisia d-lui dr. Ion Bontilă, ajutor de primar și a d-lui E. Prohászka, membru al comisiei.

Presa maghiară din Timișoara pretinde a ști că unul din locurile rămase vacante se va oferi partidului maghiar, pentru un membru pe care îl va desemna acest partid.

Ziarul „Déli Hirlap”, ocupându-se de această chestiune,

arată că oferta ce s'ar face ar fi o simplă manevra electorală, în vederea alegerilor municipale. Ziarul anunță că partidul maghiar va refuza această ofertă.

Pe cale oficială nu s'a comunicat încă nimic asupra acestei pretense oferte, așa că rezerva manifestată de ziarul maghiar, se poate referi numai la lucruri petrecute în culise, — dacă cumva ea nu este un simplu balon de încercare.

Ne îngrijim numai de școala românească din Ungaria și Bulgaria

— Neglijăm complet școala românească din Jugoslavia —

D. deputat Petre I. Ghiță a înaintat biroului Camerei o interpelare al cărei text îl publică unele ziare din Capitală. Interpelarea e adevărată dlor miniștri de externe și instrucție și pune în discuție regimul ce se aplică școlilor românești din Ungaria și din Bulgaria.

„Cer să mi se pună la dispoziție un tablou statistic cu numărul școlilor românești care funcționează în Ungaria și în Bulgaria — zice interpelatorul — spre a se vedea ce raport există între numărul populației românești și numărul școlilor autorizate să funcționeze.

Interpelarea d-lui deputat Petre I. Ghiță e bine venită.

Ea nu este însă completă. Au fost uitate și de data a ceașta școlile românești din Jugoslavia, cari n'au fost deschise nici anul acesta, de toate că avem o convenție în regulă cu statut vechi și a liat și cu toate că în cei șapte pe sârbii din România această convenție se aplică cea mai mare lealitate.

Cine va interpela în chestiunea școlilor românești din Jugoslavia?

Ar trebui să se găsească un deputat strein de Banat, pentru că cei din această provincie, se vede treaba, nu bănuiesc că există o problemă școlară a românilor din Banatul jugoslav.

D. Paul Boncour studiază dosarul atentatului dela Marsilia

Marsilia. — D. Paul Boncour, care va reprezenta pe Regina Mariaora a Jugoslaviei — parte civilă în procesul atentatului dela Marsilia, a sosit azi după amiază aci.

D. Boncour a avut o întrevedere de trei ceasuri cu judecătorul de instrucție însărcinat cu procesul teroristilor. Că e esira din cabinetul juraților instructor, d. Paul Boncour a refuzat să facă vre-o rogarăție asupra celor distanțate.

De pestei lungi întrevederi, fost procuror s'a interesat de după liniile ale dosarului afa-magna indicând punctele asu-

pra căror d-sa vrea să aibă informațiuni complete.

Astfel, d. Paul Boncour ar fi cerut judeului instructor ca să se facă o anchetă în legătură cu femeia misterioasă blondă semnalată la Aix-en-Provence și cu însoțitorul ei, cari ar fi furnizat arme teroristilor.

Deasemeni d. Boncour ar mai fi cerut facerea unor anchete suplimentare la Dieppe, pe unde a trecut femeia blondă, în Bulgaria, asupra activității femeiei Absatz, care ar putea fi blonda misterioasă și în Elveția, unde femeia blondă și însoțitorul ei au stat câțva timp.

Trăzneala ungurească

ochii autorităților, șostii unguri, caută prin toate mijloacele de a face revizionismul. În orașele din Transilvania, în preajma Crăciunului, galantările comercianților sunt pline de soldați de plumb, prezentând soldații fostei armate ungurești. Dureros și lăsinos este, că acest mijloc de propagandă se face la noi în țară la firma „System” din Oradea. La comerciantul Miski Iosif au fost expuși în galantar o adevărată armată a lui Gömbös în miniatură.

Poliția Abrud și-a făcut datoria, a confiscat dela sus numitul comerciant soldații de plumb, a împachetat armata lui Gömbös într-o cutie de carton și a înaintat-o forurilor superioare spre a decide.

tească edililor după faptele lor, orașul mai putea fi luat de puhoiaie de două ori.

Dar iată că, în sfârșit, digul a fost întărit prin locurile unde era mai slab și lucrările se continuă în Mică-laca asigurând cetățenii Aradului de o nouă ieșire din albie a Mureșului.

Repararea digurilor Mureșului

neasa el facă-i mai sgâlțâi tașnai mișcă. vrea nevoie era de repararea digurilor Mureșului în acest oraș. În 1931 era să ne curățim, să nu mai plătim apa că ne vinea singură acasă fără să prezinte nota. Și de-atunci din partea primăriei, dacă ar fi vrut Dumnezeu, să răsplă-

tească edililor după faptele lor, orașul mai putea fi luat de puhoiaie de două ori.

Dar iată că, în sfârșit, digul a fost întărit prin locurile unde era mai slab și lucrările se continuă în Mică-laca asigurând cetățenii Aradului de o nouă ieșire din albie a Mureșului.

vor repara drumurile Grădiștei

marele tot sunt bune ele la ceva. Nu demult „Ecoul” s'a ocupat de drumurile din Grădiștea cerând ca acestea, să fie reparate din motive pe s'au arătat atunci și se vede că, au fost bine gălăse și apreciate de comisia municipală a orașului A-

rad, pentru că aflăm că oficiul ingineresc al orașului și-a început deja activitatea de pregătire a reparării drumurilor grădiștene.

Strada principată, adică drumul spre Oradea, va fi reparată temeinic.

Era și timpul!

D. Laval va cere avizul d-lui Titulescu în tratativele franco-italiene

Paris. — „Echo de Paris”, comentând situația din Europa Centrală, anunță că d. Laval a cerut d-lui Titulescu să se pronunțe asupra tratatelor franco-italiene în ceea ce privește în legătură cu procesul de în-

țelegeri, înainte de a cere avizul ministrului de externe român.

Ziarul precizează că d. Titulescu trebuie să fie considerat, în consecință, ca purtătorul de cuvânt al Micii Înțelegeri în aceste tratative.

Foc în biserică gr. ort. română din Timișoara-Fabrică

Joi, a treia zi de Crăciun, după terminarea serviciului religios, a luat foc iconostasul bisericii gr. ort. române din Timișoara Fabrică.

Focul a putut fi descoperit grație faptului că unii trecători au remarcat un strat gros de fum ce leșea prin cupola dela mijloc a bisericii.

Dându-se alarma, au sosit imediat pompierii în frunte cu d. comandant Leo Biște. La

sosirea pompierilor, o parte din peretele altarului era cu prins de flăcări, iar un sârb cu haine bisericesti era mistuit complet.

Focul a fost localizat după jumătate de oră.

O comisie de anchetă, care a cercetat Vineri dimineața acest caz, a stabilit că focul a luat naștere dela niște cărburi cari au rămas în cadelișă nestinși după terminarea serviciului divin.

29 OCT. — 29 DEC..

Londra, 29. — În Germania au fost arestați numeroși șefi ai batalioanelor de asalt.

Din ordinul lui Göring a fost arestat și Gauleiter Nimmber, care a fost executat. Deasemeni a fost executat și șeful batalioanelor de asalt din Sillezia, anume Pfeiffer.

Ziarul relatează că nouă purificare în rândurile batalioanelor de asalt e condusă de Göring și de maiorul Buch, șeful poliției secrete din München.

Demilitarizarea batalioanelor de asalt

Londra, 29. — Generalul von Blomberg, ministrul de război al Reichului, a dat un interview unei asociații din Londra, în care a precizat că în curând batalioanele de asalt național-socialiste vor trebui să renunțe la caracterul lor militar.

La aceasta s'a putut ajunge datorită faptului că până și Führerul s'a convins de necesitatea ca numai Reichswehrul

să fie reprezentantul militar al Germaniei.

Această nu înseamnă că Germania se gândește la alcătuirea unei puternice armate în vederea unui viitor război. Cel de al treilea Reich este convins de necesitatea menținerii păcii însă este pu în situația de a pretinde o armată care să nu fie stăpânită în acțiunile ei de anumite organizațiuni cu pronunțat caracter politic.

Zinoviev și Kamennev au fost executați?

Correspondentul din Moscova al lui „Daily Telegraph” anunță că Zinoviev și Kamennev au fost executați în cea mai mare taină, Vineri în zori.

Presei sovietice îi e interzis să scrie ceva în această chestiune, iar cererea de grațiere adresată de un număr de celor doi lui Stalin a fost refuzată.